

Сирцева С.
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

КОНСЕРВАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ: МЕХАНІЗМ ТА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

У житті підприємств часом складаються ситуації, коли деякі об'єкти основних засобів не використовуються тривалий час – декілька місяців або років. Причини цього можуть бути різні: сезонність роботи, закінчення або тимчасове заморожування певного проекту, значне зниження обсягів робіт тощо. Тоді доцільно провести консервацію таких об'єктів.

Основна мета консервації об'єкта основного засобу – збереження майна суб'єкта державного сектору для подальшого використання.

Основні причини для консервації основних засобів є:

- тимчасове припинення виробничої або іншої господарської діяльності;
- скорочення обсягів виробництва;
- нераціональне використання об'єкта основних засобів.

Загальний порядок проведення консервації та розконсервації основних засобів викладено у Положенні про порядок консервації основних виробничих фондів підприємств №1183. Відповідно до зазначеного Положення консервація основних фондів підприємства – це комплекс заходів, спрямованих на довгострокове (але не більше три роки) зберігання основних фондів підприємств у разі припинення виробничої та іншої господарської діяльності з можливістю подальшого відновлення їх функціонування [1].

Процедуру консервації здійснюють у кілька етапів [2]:

1. Ухвалення рішення про необхідність проведення консервації об'єктів основних засобів.

2. Видається наказ про створення комісії з питань проведення консервації на чолі з керівником підприємства.

3. Складається техніко-економічне обґрунтування подальшої недоцільності використання основних засобів. До складу документів, що подаються на розгляд комісії, входять: відомості про основні засоби, що підлягають консервації; проект консервації; акт технічного стану основних засобів; дані про бухгалтерський облік основних засобів (інвентарна картка об'єкта).

4. Ухвалення рішення комісією про тимчасове виведення основних засобів з виробничого процесу та їх консервацію. На підставі розгляду зазначених вище документів складається наказ керівника установи про консервацію об'єкта.

5. Складання акта про тимчасове виведення основних засобів з виробничого процесу та їх консервацію після завершення робіт, пов'язаних з консервацією.

Відповідно до п.3 розд. IV НС 121 «Основні засоби» на період

консервації об'єкта нарахування амортизації припиняється. Нарахування амортизації припиняють починаючи з місяця, наступного за місяцем переведення його на консервацію, а поновлюють з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання [3].

Консервація об'єктів основних засобів бюджетних установ має бути відображу в бухгалтерському обліку. З цією метою на час консервації необхідно використовувати аналітичний субрахунок (наприклад 1013/к), аби відрізнити об'єкт до і після виведення з експлуатації.

Витрати, пов'язані з виведенням об'єкта з експлуатації, утриманням під час консервації та розконсервацією, необхідно відображати як витрати звітного періоду (відповідно до п.2 розд. III НС 121 «Основні засоби»). Адже такі витрати спрямовані на відновлення або підтримання майбутніх економічних вигід чи потенціалу корисності на первісно оціненому рівні продуктивності об'єкта [3].

Витрати на консервацію основних засобів, що будуть здійснені за рахунок коштів державного бюджету, необхідно заздалегідь внести до проекту державного бюджету за офіційним поданням міністерства або іншого центрального органу виконавчої влади, а щодо коштів місцевого бюджету рішення ухвалює орган місцевого самоврядування.

Експлуатацію основного засобу, що було призупинено на період консервації, необхідно відобразити в Інвентарній картці цього об'єкта.

Факт консервації об'єктів основних засобів має бути відображений у фінансовій звітності бюджетної установи, а саме у ф.№5-дс «Примітки до річної фінансової звітності» (рядок 190) необхідно відобразити залишкову вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються.

Література:

1. Про порядок консервації основних виробничих фондів підприємств [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.1997 р. №1183. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP971183.html.
2. Сусла О. Консервуємо основні засоби: рецепт покроковий / О. Сусла // Новий бюджетний облік, 2018. - №2(8). – С.10-14.
3. Про затвердження національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби» [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 №1202. - Режим доступу : <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/natsstandarti-buhobliku-v-derzhavnomu-sektori/natsionalne-polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-v-derzhavnomu-sektori-121-osnovni-zasobi/>.